

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

Chiel Noordeloos

Artikelen met meer dan twee auteurs worden gerefereerd als auteur et al. Een * achter een naam betekent dat de betrokken soort in kleur is afgebeeld. De verschillende talen worden tussen () met de volgende codes weergegeven: De = Deens; Du = Duits; En = Engels; Fr = Frans; It = Italiaans; Ne = Nederlands; Sp = Spaans; Zw = Zweeds. Alle tijdschriften zijn in de verenigingsbibliotheek aanwezig.

Der Tintling

Heft 1. 2004. (Du)

De omslag van deze aflevering toont een fraaie foto van *Cortinarius largus** uit het ondergeslacht *Phlegmacium* (Klompvoeten); aan de binnenzijde een uitvoerige beschrijving en foto van de Leverkleurige leemhoed, *Agrocybe erebia**. Onder de titel "Is het Eekhoortjesbrood een kosmopoliet" geeft H. Zehfuß een inleiding over florarijken en floraprovincies. T. Münzmay en G. Saar beschrijven een hele reeks gordijnzwammen in een artikel over de gordijnzwam-flora van het Saarland met vaak fraaie foto's van *C. balteatocumatilis** (Violetbruine gordijnzwam), *C. gentilis** (Geelgeringde gordijnzwam), *C. bulliardii** (Roodvoetgordijnzwam), *C. adustorimosus**, *C. caroviolaceus**, *C. elegantissimus**, *C. hinnuleus** (Muffe gordijnzwam), *C. diasemospermus**, *C. flexipes** (Sombere siersteelgordijnzwam), *C. lucorum**, *C. magicus**, *C. poppyzon**, *C. odoratus**, *C. patibilis**, *C. purpurascens** (Purperen gordijnzwam), *C. rufoolivaceus**, *C. saturninus**, *C. talus**, *C. infractus** (Olijfkleurige gordijnzwam), *C. aureo-marginatus**, *C. saniosus** (Bleke geelvezelgordijnzwam), *C. vernus**, *C. umbrinolens** (Bietengordijnzwam), *C. largus**, *C. vitellinopes**, *C. hemitrichus** (Witschubbige gordijnzwam), *C. subbalaustinus** (Roodbruine gordijnzwam), *C. obtusus** (Jodoformgordijn-

zwam), en *C. duracinus**. Een interview met Fredi Kasperek is geïllustreerd met foto's van *Cortinarius*. aff. *aureifolius**, *Amanita eliae** (Roze amaniet), *Geoglossum fallax** (Fijngeschubde aardtong), *Aleuria bicucullata** (Olijke oranje bekerzwam) en *Pulveroboletus lignicola**. G. Goldhahn houdt een interessante verhandeling over droogtegevoeligheid van verschillende mycorrhiza-paddenstoelen. Zo blijkt uit zijn observaties dat de Gele ringboleet, *S. grevillei**, ook in droge seizoenen wel tevoorschijn komt, terwijl bijvoorbeeld de Fijnschubbige boleet, *S. variegatus** het in droge zomers absoluut laat afweten. Het achteromslag van dit nummer geeft beschrijvingen en foto's van *Inocybe mixtilis** (Gele knolvezelkop).

Heft 2. 2004. (Du)

Op de voorzijde een foto van *Boletus aereus**, het Bronskleurig eekhoortjesbrood. De Witvlokkige bundelzwam, *Pholiota lubrica**, is het onderwerp van de binnenzijde van het omslag, met foto's en een uitvoerige beschrijving. F. Röger geeft een uitvoerige vergelijking van de soorten rond *Boletus rhodopurpureus**, de groep waartoe ook de Roodnetboleet, *B. rhodoxanthus* behoort. Het gaat er hierbij om of verschillen in bijvoorbeeld hoedkleur het onderscheid op soortniveau rechtvaardigen. Als illustratie zijn er fraaie foto's te bewonderen van *B.*

*rhodopurpureus** en *B. torosus**. Daarnaast beeldt de auteur ook andere boleten af: *B. appendiculatus** (Geelnetboleet) *Aureoboletus gentilis** (Kersrodeboleet) en *Leccinum crocipodium**, een soort die recent ook in Nederland is aangetroffen, maar nog geen officiële Nederlandse naam heeft. Een interview met de bekende Duitse mycoloog A. Bresinsky is geïllustreerd met fraaie foto's van *Austropaxillus muellei** en *Tyromyces pulcherrimus** uit Tasmanië en *Aseroe rubra**, *Ganoderma australe**, en *Psilocybe cubensis** (Giechelkaalkopje) uit Nieuw-Zeeland. Thomas Münzmay bestudeerde een aantal trechtertjes uitvoerig, waarbij hij opmerkelijke verschillen aantrof tussen de kenmerken in de literatuur en zijn eigen observaties. Foto's worden gegeven van *Omphalina baeospora** (Kleinsporig trechtertje), *O. obatra** en *O. obscurata** (Somber trechtertje). Een bespreking van een recent verschenen boek over de paddenstoelen van de Pfalz is geïllustreerd met foto's van *Entoloma sinuatum** (Giftige satijnzwam), *Helvella solitaria** en *Cortinarius suaveolens**. F. Kasperek vult in dit nummer het vierde deel van zijn serie over paddestoelen-alles met een aantal kleine ascomyceten, met mooie afbeeldingen van *Nectria decora**, *Massaria inquinans**, *Neotiella rutilans** (Oranje mosbekertje) en *Calycina heterospora**. Sigmund Olm wijdt een artikel aan Champignons in verband met de "Pilzberatung" (voorlichting over eetbare en giftige paddenstoelen). Het gaat hierbij om soorten die niet of minder geschikt zijn voor consumptie: *Agaricus porphyrhizon** (Purperen champignon), *A. phaeolepidotus** (Hazelhoenchampignon), *A. bernardii** (Kwelderchampignon), *A. augustus** (Reuzenchampignon), *A. impudicus** (Panterchampignon), *A. campester** (Weidechampignon), *A.*

*arvensis** (Anijschampignon) en zijn tegenhanger *Leucoagaricus leucothites** (Blanke champignonparasol). De bladzijde voor microscopie is gewijd aan het meten van sporen onder de microscoop. De achteromslag is dit keer gewijd aan *Russula emetica* var. *grisascens**.

Heft 3. 2004. (Du)

De binnenzijde van het omslag bevat een beschrijving en foto's van twee ridderzwammen: *Tricholoma atrosquamosum** (Zwartschubbe ridderzwam) en *T. terreum**. Zehfuß beschrijft de symptomen en het verloop van paddestoelvergiftingen, geïllustreerd met *Boletus satanas** (Satansboleet), *Agaricus xanthoderma** (Carbolchampignon), *Macrolepiota rachodes* var. *hortensis** (Knolparasolzwam) en *Leucoagaricus leucothites** (Blanke champignonparasol). A. Bresinsky brengt interessante informatie over Rupsendoders onder de titel "Kernkeulen im Einsatz", waarbij hij ingaat op de mogelijkheden deze parasitaire schimmels in te zetten in de strijd tegen schadelijke insecten, fraai geïllustreerd met foto's van *Cordyceps gracilis** (Larvendoder), *C. capitata** (Ronde truffelknotszwam), *C. sinensis**, *C. taylori**, en *C. ophioglossoides** (Zwarte truffelknotszwam). De vijfde aflevering van paddenstoelen-alles van F. Kasperek gaat wederom over ascomyceten: *Dermea cerasi** (Boomgaardleerschijfzwam) en zijn anamorfe *Micropora drupacearum**, *Proliferodiscus pulveraceus**, *Tricharina ochroleuca** (Roomwit pelsbekertje), *Tarzetta catinus** (Gekarteld leemkelkje), *Aglaospora profusa** en *Festenella fenestrata**. De bladzijde voor paddenstoelenmicroscopie is gewijd aan de studie van Gasteromyceten, met een paar handige tips voor het maken van

preparaten. H. Zehfuß bespreekt de relatie tussen paddenstoelen en de vegetatie met een aantal voorbeelden: *Suillus placidus** (Ivoorboleet), *Gymnopus loisleurietorum**, *Gomphidius maculatus** (Lariks-spijkerzwam) en *Hygrophorus lucorum** (Lorkeslijmkop). In de rubriek over bijzondere vondsten zijn meldingen

opgenomen van *Mitrula paludosa** (Beekmijtertje), *Psilocybe percevalii** (Houtsnipperstropharia), *Agrocybe dura** (Barstende leemhoed) en een witte vorm van het Judasoor, *Hirneola auricula-judae**. De achteromslag bespreekt twee soorten *Lentinellus*: *L. torulosus** en *L. tigrinus** (Tijgertaaiplaat).

Bulletin de la Société Mycologique de France

Tome 119 (1+2). 2003. (Fr.)

Deze aflevering opent met een *in memoriam* van de bekende Oostenrijkse mycoloog M. Moser, inclusief een bibliografie. J. Boidin en G. Gilles presenteren een overzicht van de niet-poroïde aphyllorphorales met overwegend 2- en 3-sporige basidiën, met een determinatiesleutel en beschrijvingen van een aantal nieuwe soorten: *Coniophora bicornis*, *Hyphodontia bispora*, *H. bisterigmata* en *H. bisetigerum*. *Pseudotomentella rhizopunctata** is een nieuwe soort uit de Thelephorales die wordt beschreven door E.C. Martini en R. Hentic. Deze soort wordt uitvoerig vergeleken met *R. flavovirens*. M.C. Janex-Favre en A. Parguey-Leduc presenteren een uitvoerige morfologische studie van de eigenschappen van de vruchtlichamen en het hymenium van de echte truffels, rijk geïllustreerd met microscopische details, waaronder tekeningen en SEM foto's van sporen en asci. André Bidaud en Roger Fillion, bekende Franse cortinariologen, voegen (alweer) twee nieuwe soorten toe aan het toch al heel grote bestand van Franse gordijnzwammen: *Cortinarius armillato-azureus** en *C. cohabitans* var. *urbicus* met fraaie kleurenplaten, ook van *C. cohabitans* var. *cohabitans** (Kousevoet-gordijnzwam) en *C. urbicus** (Bleke wilgengordijnzwam), ter vergelijking. De Franse mycologie kent niet alleen een

traditie m.b.t. gordijnzwammen, in deze aflevering van het Bulletin laten ook de Russulologen (trouwens allebei ook Cortinariologen) van zich horen: X. Carteret en P. Reumaux beschrijven enkele soorten uit de subsectie *Emeticinae*, te weten *Russula sub-silvestris**, *R. heterocystis**, *R. fageticola**, *R. pulcherrima** met de nieuwe variëteit *leptocystis**, *R. sublongipes** met een nieuwe variëteit *rolfii**, en *R. para-emetica**. Het artikel wordt afgesloten met een sleutel tot deze soorten. J.-P. Maurice beschrijft met enkele anderen een nieuwe lokatie van *Tricholoma caligatum**, een zeldzame geringde ridderzwam uit beukenbossen op kalkrijke grond in Zuid-Frankrijk. Ze bestudeerden tevens de verwantschappen in de groep van *T. caligatum* (incl. *T. nauseosum* en *T. matsutake*) op grond van materiaal uit Europa, Amerika en Japan met behulp van moleculaire technieken. J.-M. Moingeon bespreekt in een artikel over het geslacht *Cordyceps* zowel de soorten die op truffels groeien (*C. longisegmentis** (Grootsporige truffelknotszwam) en *C. capitata* (Ronde truffelknotszwam)) als die op insecten parasiteren (*C. rouxii**, *C. larvicola** en *C. entomorrhiza**).

Tome 119 (3+4). 2003. (Fr)

Ook deze aflevering opent met een *in memoriam*, ditmaal van de bekende Franse mycoloog en botanicus G.

Chevassut. Gerard Tassi brengt een studie van een aantal interessante *Russula* soorten (*R. amarissima**, *R. blumiana**, *R. sublevisspora**, *R. cretata**, en *R. sericatula**), met uitvoerige beschrijvingen en excellente tekeningen en aquarellen. Bart Buyck, Pascal Hérivaux en Maurice Roger geven een beschrijving van enkele recente collecties van *Russula camarophylla**, een erg afwijkende soort met zeer wijd uitstaande plaatjes, die tot de aparte sectie *Archaeinae* behoort, en eerder verwant lijkt te zijn aan tropische soorten dan aan de voor ons bekende *Russula*'s. G. Corriol vond de nieuwe soort *Pluteus diverticulatus**, die, zoals de naam al doet vermoeden, cheilocystiden bezit die aan de top vertakt zijn. De nieuwe soort wordt uitvoerig vergeleken met *P. thomsonii** (Roetkleurige herte-zwam). Nicolas van Vooren en Gilbert Moyne beschrijven enkele *Peziza*-soorten met appendiculate sporen: *P. apiculata** en *P. obtusiapiculata**. Een opmerkelijke Korrelhoed, nl. *Cystoderma simulatum**, die aanvankelijk is beschreven uit Engeland door P.D. Orton, werd een paar maal gevonden in de duinstreek van Noordwest-Frankrijk en uitvoerig gedocumenteerd door L. Galliot en D. Sugny. R.F. Sasia, M. Perex de Gregorio en G. Eyssartier stellen een nieuwe soort *Cantharel* aan ons voor in de vorm van *Cantharellus parviluteus**. Deze soort, ontdekt in Spanje, onderscheidt zich van

de Hanekam (*C. cibarius*) voornamelijk door de kleinere vruchtlichamen en iets afwijkende sporen. M. Poulain, M. Meyer en P.-A. Moreau maakten een studie van de types van enkele myxomyceten, nl. *Lamproderma sauteri** en *Stemonites carestiae**. Als resultaat van deze studie bleek het nodig een nieuwe soort te beschrijven onder de naam *Lamproderma zonatum**, om de verkeerd toegepaste naam *L. carestiae* in de zin van Meylan te vervangen. Jean Mornand geeft in zijn zesde aflevering van de bijdragen aan de kennis van de paddenstoelen van het departement Maine-et-Loire een overzicht van de satijnzwamfamilie. De uitvoerige checklist wordt vergezeld van foto's van *Entoloma clypeatum** (Harde voorjaars-satijnzwam), *E. lividum** (Giftige satijnzwam), *E. prunuloides** (Molenaarsatijnzwam), *E. sepium** (Sleedoornsatijnzwam), *E. ameides** (Zoetgeurende satijnzwam), *E. hebes** (Dunsteelsatijnzwam), *E. infula** (Helmsatijnzwam), *E. jubatum** (Fijnschubbigesatijnzwam), *E. corvinum** (Blauwzwarte satijnzwam), *E. exile** (Roodvoetstaalsteeltje), *E. formosum** (Gele satijnzwam) en *E. mougeotii** (Lilagrijze satijnzwam). Gilles Corriol brengt een uitvoerige en interessante beschouwing over de wijze waarop het biotoop en de ecologie van paddenstoelen kunnen worden vastgelegd, met talrijke voorbeelden en habitatfoto's.

Documents mycologiques

Tome 32, fasc. 126. 2003 (Fr)

X. Laskibar, P. Arrilaga en M. Bon beschrijven een vondst van de uiterst zeldzame taailing *Marasmius fissipes** uit Baskenland. Marcel Bon presenteert enkele bijzondere plaatjeszwammen van moerassige plaatsen: *Alnicola salicis**

(Wilgezompzwam), *Lactarius lacunarum** (Greppelmelkzwam), *Psilocybe (Hypholoma) subericaea* (Modderzwavelkop), *Psathyrella lutescens** (Satijnsteelfranjehoed), *Hebeloma pusillum* (Wilgevaalhoed), *Inocybe squarrosa** (Dwergvezelkop), en *I.*

*alluvionis**. Naar aanleiding van de grote opschudding in Frankrijk over de giftigheid van *Tricholoma equestre* (Gele ridderzwam), die een ernstige spieraandoening (Rhabdomyolyse) blijkt te kunnen veroorzaken, haalt F. Massart het synoniem (??) *Tricholoma auratum* weer van stal in een poging de akelige eigenschappen aan die soort toe te dichten, zodat men weer ongestoord de echte *T. equestre* kan gaan consumeren. In een tabel worden de morfologische en ecologische verschillen tussen de soorten breed uitgemeten. Aansluitend geven G. Deffieux en R. Bedry een uitvoerig overzicht van de verschijnselen van deze spierziekte. Rafael Picon beschrijft een nieuwe inktzwam, *Coprinus lotinae**, die is aangetroffen op strooisel van *Eucalyptus* in Cantabrië. Marina Didukh en collegae brengen een aantal nieuwe meldingen van soorten uit de Leucocoprinae en Lepiota in Israël met beschrijvingen van *Lepiota brunneolilacina*, *Leucoagaricus littoralis*, *L. wichanskyi** (Knolchampignonparasol), *L. carneifolius* en *Macrolepiota fuliginosquarrosa**.

Tome 32, fasc. 127-128. 2003 (Fr)

A. Verbeken en R. Walleyen valideren twee taxa, nl. *Callistosporium xanthophyllum* f. *minor** en *Xerula radicata* f. *arrhiza**. C. Lechat en P. Laroy geven een uitvoerige beschrijving van de eerste vondst in Europa van de Noord-Amerikaanse pyrenomyceet *Sillia cinctula**. M. Caillet en J. Simeray onderzochten de mycosociologie van een bosreservaat nabij Chaux (Franche Comté), een uitgebreid complex van eiken- en beukenbossen. A. Ortega en P. Moenne-Loccoz beschrijven een zeldzame gordijnzwam, *Cortinarius praetermissus* uit de sectie *Coerulescentes*. M. Bon en A. Caballero valideren de nieuwe soort Champignon-

parasol *Leucoagaricus subhymenoderma** met een beschrijving en kleurenplaten. Marcel Bon presenteert een nieuwe sleutel tot de russula's uit de subgenera *Tenellula*, *Polychromida* en *Coccinula*. A. Bidaud en G. Thévenard beschrijven een nieuwe variëteit van de Geringde ridderzwam, *Tricholoma cingulatum** die geelachtig roze verkleurt onder de naam *T. cingulatum* var. *alborufescens**. M. Bon en R. Courtecuisse geven een uitvoerige nieuwe sleutel tot de soorten van het geslacht *Panaeolus* (Vlekplaat), geïllustreerd met kleurenfoto's van de meeste soorten. S. Chacon brengt een studie van het geslacht *Diatrypella* (Schorsschijfjes) in Mexico, met de nieuwe soort *Diatrypella chiapanensis* en een nieuwe variëteit *microspora* (met kleine sporen) van *D. quercina* (Eike-schorsschijfje).

Tome 33, Fasc. 129. 2003. (Fr)

Deze aflevering is geheel gevuld met een analytische sleutel tot alle soorten van de Strophariaceae door M. Bon en P. Roux. Een aantal soorten wordt hierbij in kleur afgebeeld: *Psilocybe cyanescens** (Blauwwordend kaalkopje), *Ps. coprophila** (Mestkaalkopje), *Ps. pratensis** (Duinkaalkopje), *Ps. physalodes** (Zandkaalkopje), *Hypholoma udum** (Bruine moeraszwavelkop), *H. subericaeum* f. *verrucosum**, *Stropharia romagnesii** ad int., *S. rugosoannulata** (Blauwplaatstropharia), *Pholiota muricella**, *Ph. gummosa* var. *ochroleuca**, *Ph. henningsii** (Veenmosbundelzwam), *Ph. spumosa** (Sparrebundelzwam), *Ph. mixta** (Bospadbundelzwam) en *Ph. mixta* forma *xanthophaea**.

Tome 33, Fasc. 130. 2004. (Fr)

*Amanita inopinata**, de "onverwachte Vliegenschwam", die voor het eerst in Nederland werd ontdekt door onze betreurde vriend Kees Uljé, is nu ook in

Frankrijk aangetroffen door R. Courtecuisse en P.-A. Moreau. De groeiplaats wijkt sterk af van die in Alphen a/d Rijn, nl. in een tuin onder Zwarte den (*Pinus nigra*). Erminio Ferrari presenteert uitvoerige notities over twee knobbel-sporige vezelkoppen: *I. rennyi** en *I. verbanense**. De biodiversiteit van macrofungi in de pijnboombossen van het mediterrane deel van Frankrijk wordt uitgebreid toegelicht in een artikel van A. Lagana en een hele reeks medeauteurs.

Tome 33, fasc. 131. 2004. (Fr)

Roberto Fernandez Sasia presenteert een bijdrage aan de kennis van de macro-myceten van Noord-Spanje, met een hele reeks Cortinariaceae, te weten uitvoerige beschrijvingen en foto's van *Cortinarius balaustinus** (Rondsporige gordijnzwam), *C. cagei**, *C. cohabitans** (Kousevoet-gordijnzwam), *C. disjungendus**, *C. strenuipes**, *Inocybe* cf. *terrigena** (Schubbig viltkop), *I. brevicystis**, *I. curvipes** (Zilversteelvezelkop), *I. mixtilis** (Gele knolvezelkop), en *I.*

*putilla**. G. Guzman en medewerkers geven nieuwe vondsten van de genera *Asproinocybe* en *Tricholosporum* in Europa. Deze genera, afgesplitst van de echte ridderzwammen op grond van de knobbelige sporen, komen vooral buiten Europa voor. Van ons continent is alleen *Asproinocybe nodulospora* bekend. Het geslacht *Durella*, een kleine groep schijf-zwammetjes die in het Nederlands Roetschoteltjes heten, wordt behandeld door G. Medardi. Zes soorten worden uitgesleuteld met foto's van de diagnostische microscopische kenmerken. A. Lantieri beschrijft de eerste vondst van *Cheilymenia raripila** (Blond borstel-bekertje) uit Italië. M. Bon en E. Ramm stellen een nieuwe variëteit voor van *Russula langei*, nl. var. *cutefractoides**: een taxon met het uiterlijk van *R. langei* maar de microscopie van *R. cutefracta*. E. Ferrari vond een afwijkende vorm van de Spitse vezelkop, *Inocybe striata* met zeer variabele cheilocystiden, die hij daarom *I. striata* var. *variicystidiata** noemde.